

Naročnina za celo leto 2 K.

Posebna številka velja 6 vin.

Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno stran 64 K, 1/2 strani 32 K, 1/4 strani 16 K, 1/8 strani 8 K, 1/16 strani 4 K, 1/32 strani 2 K, 1/64 strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana.

Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno.

Uredništvo in upravnštvo je v Ptuj v gledališkem poslojpu štev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do podeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

Štev. 6.

V Ptuj v nedeljo dne 18. marca 1906.

VII. letnik

Cesar Jožef II. — dobrotnik ljudstva.

Duševni orjak, razsvitljena glava, dičen mož najplemenitejšega srca in kristalnega značaja, mož, čigar blago srce je plamtelo le za blagor in srečo podložnih, to je bil naš uzor in dobrotnik kmetov, veliki cesar Jožef II. Zares, priprosto ljudstvo, bodisi že kmet, obrtnik ali delavec, ga ni imelo odkritosrčnejšega prijatelja kakor ta dični sin naše svitile cesarske hiše. V celem srednjem veku je bilo priprosto ljudstvo, pred vsem pa ubogi kmečki stan, brez vseh pravic kakor suženj trpinčen, izesavan, podložen pustolovnim graščakom, bogatim škofom in samostanom, ki so po navadi prav neusmiljeno, bolj rečeno naravnost po zveriskosti včasih ravnali z ubogim trpinom. Cesar Jožef je začel odpravljati za kmeta krute postave in ko je samopašna graščinska in duhovska gospoda trdila, da je zemlja, katero obdeluje kmet, njihova svojina, je jim blagorinji cesar rekel velepomembna beseda: „Rad bi znal, kaj je bilo prej, ali kmet, ali graščak!“

Zato tuli, ker se naš list zavzema za koristi in srečo in napredek kmeta, obrtnika in delavca, je sprejel cesarja Jožefa II. za svojega zaščitnika, kot svitlo zvezdo, na katero gleda v svojem nesebičnem delovanju za ljudski blagor. Sijajen izgled velikodušnega cesarja v ljubezni do kmeta, obrtnika in delavca je nam vodilo in načelo, po katerem se brezobzirno ravnamo in zato tudi sedaj ob obletnici njegovega rojstva (roj. 13. marca 1741) in njegovega imendana posvečujemo uvodni članek večnoslavnemu zaščitniku naših idej ter navdušeno kličemo: „Slava tebi, ki si nas kmete ljubil!“

Cesarica Marija Terezija (1740—1780) je že sama spoznala, da ji je treba pridobiti ljubezen kmeta in nižjega, priprostega ljudstva sploh. Ona je začela kmetu olajševati njegovo nezno življenje, ona je osnovala prvo občno ljudsko šolo. Njeni svetovalci, pred vsem slaviti grof Kounic, so dobro poznali kutarje in črno-

Zadnji dnevi v zajčkem samostanu.

Bilo je l. 1783 v spomladi. Iz zajčkega samostana pri Špitalcu, na južni strani konjskega gorovja, je jahal na bujnem črncu visokorastel menih — prijor Alberik. Rujava, dolga polnobrađa mu je v spomladanskem vetričku valovila po širokih prsih. Rujave oči so gledale ostro in trdo na okoli, bolj je bil podoben turskemu paši kakor kakemu od postov in samozatejavanja okostenelomu menihu. Bilo je po njem poznati, da je vujen komandir. Milostivi in vsemogočni pater prijor je odhajal na lov v obširne samostanske gozdove na Pohorju.

Dolgo let pred tistim časom so se v zajčkem samostanu na Spodnjem Štajerskem naselili cisterijački menihi sv. Bernarda in ljudstvo jih je spočetka gledalo kakor svetnike. Molčali so vedno, zgodaj vstajali k molitvam in po dnevu težko delati. Samostansko uboštvo je vladalo pri njih povsod: v hrani, obleki in stanovanju. Toda časoma se je nakopičilo bogastvo in to je bilo vselej cerkvi in kloštrm le v kvar in pogubo. Sinovi sv. Bernarda so začeli narobe živeti t. j. dobro in veliko jesti in piti, pa nič ne delati, veliko govoriti in malo

suknježe ter želeli odpraviti kruto cerkveno nadvlado nad duševnim življenjem ljudstva. V prvi tir pa je vse spravil še le njen velikodušni, bistroumni sin Jožef II., ki si ga je že l. 1765 privzela kot sovladarja. V zgodovini jih ne najdemo veliko vladarjev, ki bi bili Jožefa II. v ljubezni do podložnih podobni. Svoja mlada leta je preživel največ pri knjigah ter si blažil um; duh zlate svobode, duh duševne prostosti in svobode vesti je že takrat, pred veliko francosko revolucijo, pihjal iz francoskih livad, kjer so enciklopedisti Rousseau in dr. s svojimi spisi pripravljali ljudstvo za napredno življenje in duševno prebujenje in Jožef II. je bil odgojen ravno v duhu t-h francoskih enciklopedistov. Proti sebi samemu je bil strog, vse dolžnosti delavnega človeka je izpolnjeval, proti revni, trpinu-kmetu, delavcu in obrtniku pa je bil mil in blag, kjerkoli jih je našel.

Že l. 1775 je cesar Jožef II. skup s svojo materjo izdal takozvani Robotpatent, s katerim je določil in umeril, koliko naj kmet daje desetine, koliko naj opravi tlakarskega dela, sploh kolikor toliko je že takrat storil v prid izzelenemu kmetu Duhovnik in graščak, ki je bil pravzaprav le orožje duhovništva, je takrat vnebovpijoče pestil, porogljivo zatiral kmeta in to neusmiljeno „maziljeno“ pest je občutil najbolj slovenski kmet, kmet v naših krajih, ker je najbolj mehke, k svoji škodi navadno pokoren kakor pes. Naši stari očaki so bili pravcati suženjki, teptani še hušje kakor živina. Izsesavanje ljudstva je naposled priklopelo do vrhunca, ljudstvo je stradalo, dočim se je lahkoživi graščak in hinavski duhovnik mastil iz žulj kmeta, ki je stokal in se zvijal kakor mandrani črv pod jarmom zakrnjenega, oholega, zloglasnega klerikalstva. Ali kadar žalost do vrha prikupi, tedaj se že veselje glasi, pravi pregovor. Blagi cesar je poznal, da to ljudstvo ni iz lesa, neobčutno, poznal je, da to ljudstvo potrebuje in pričakuje od njega pomoči in ljubezni, zato se je zanj zavzel in začel to mu iskreno udano, od duhovništva in graščakov zatirano ljudstvo razumevati in ljubiti ter žrtvoval svoje duševne moči in svoji

premišljevat. In potem je človek vse povsod naletel na menihe. Našel jih je v mestu v lahkoživih družbah, pri kvartah in kockah, na lovu. Pozno so hodili spat, utrujeni ne od molitev in zatajevanja, temveč od pitja in jedi, pohotnosti in razkošnih veselici. Solnce je že bilo visoko, ko so vstajali, da nadaljujejo tam, kjer so snoči prenehali. Taki so bili večinoma vsi menihi ob času cesarja Jožefa II. in tudi v zajčkem samostanu ni bilo drugače.

V Oplotnici, kamor je prihajal prijor Alberik, je že čakala truma samostanskih tlakarjev, okoličnih kmetov, da ga spremljajo na lov ter mu priganjajo zver. Ponižno so pobesali svoje glave ter pripogibali pred njim od mučnega tlakarskega dela sključene hrbe. Rezko jim je rekel, naj odidejo k tlaki, da jih danes za lov ne potrebuje.

Iz Oplotnice je prijor jahal v soteski med sedajno šentjurgersko in kebeljsko faro eno uro daleč k lovski koči. Tam je bila bistrooka srna, mlada, kakor spomlad lepa logarjeva ženka. Ni bil tam prvokrat, lov je bila le pretveza, prijor Alberik je med drugim rad lovil tudi kmečka dekleta in mlade kmečke žene. Toda takrat jo je skupil! Ljubosumni logar, ki je že poprej večkrat z nevoljo gledal sumljive obiske in pohotne poglede prečastitega gospoda, je besno, kakor razkačena zver planil po koncu,

vladarski vpliv k temu, da ngonobi klerikalizem in kmeta reši. „Gospodje, tudi kmet je človek!“ je zagrmel graščaku in farju na njuna kosmata ušesa, ko sta se ustavljala cesarjevim odredbam v prid kmetu trpinu. V graščinah in samostanih, v bogatih škofijah in dekanijah so se seveda kiselo držali in škripali z zobmi, pa kaj so si mogli! Pod njihovimi okni je razžaljeni suženj, razdraženi kmet vihtel krepko svojo pest in to so spoznali, tiste so se bali!

Dne 1. novembra 1781 je cesar konečno popolnoma prekucnil podložništvo in tlako, kmet ni bil več duhovnikov in graščakov suženj kakor poprej. S tem patentom se je določalo, da so kmeti lastniki zemljišč, katere posedujejo, da se smejo prosto ženiti, da ne velja več grda ona pravica „ius primae noctis“, ko je smel pohočni graščak prvo noč po poroki nevesto prvi sam rabiti in še le potem tako oskrunjeno jo je dobil njen mož kmet-trpin; po tem patentu so smeli prosto odhajati, kamor so hoteli, in lahko so se učili rokodelstva, katero sa jim je poljubilo. Jožef II. je vzel dalje graščakom sodstvo v kriminalnih stvarih, uredil pobiranje davkov. Duhovska in graščaka vsemogočnost je bila ugonobljena. Ali Jožef II. je posegel še dalje, med cerkveno premoženje. 700 bogatih samostanov, kjer so menihi le lenobo pasli in samopašnost uganjali, kjer so se pri obloženih mizah mastili z najboljšimi jedili in najdražjimi pijačami, in kjer je samostanski pes bolje živel kakor krščeni kmet-trpin, je kratko malo zaprl. Mehkužne in prežite samostanske opate, ki so se vozili v pozlačenih kočijah s 4 konjmi, je pogoal iz njih grešnih brlogov, njih premoženje pa je odredil za verski zaklad (Religionsfond), iz katerega se izplačuje posvetna duhovščina in se poravnava potrebnščine revnih cerkva.

Za vse te dobrote, ki jih je plemeniti vladar izkazal kmetu-trpinu, mu tisti ne more biti nikdar dosti hvaležen. „Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!“ naj torej odmeva po vseh krajih, kjerkoli stanuje svobodni in napredni kmet. Slava Tebi, dični sin habsburške cesarske hiše, s katerim je kmetu napočilo novo,

ko je prijor vzprieo njega okoli vitkega stasu objel njegovo zenico, in logarjevi košeni prsti so se zarili v debeli prijorjev vrat. „Lopov, to je edino moje, kar imam in kar mi drago, in se tega me hočeš oropati?“ je sikal logar pohotnemu prijorju v obraz. „Toda, ti nisi vreden, da se umazam, da v moji koči izdahnes svojo grešno črno dušo! Skidaj se mi iz hiše!“ in pri tem je pustil prijorja.

„Pes, jaz te uničim!“ je jeze zasopel prijor, ko je zaznal, da ga je mišičnata logarjeva roka pustila. „Še danes si odpuščen od službe. Le papež te more odvezati tega greha, da si se lotil posvečene osebe, pri sodnji pa izveš, kako se mora tlakarski pes obnašati s svojo gospodo!“ Na to je ves razkačen in od jeze rdeč po obrazu zajahal črncu ter oddiral preko Oplotnice v samostan nazaj, v srcu kuhajoč najstrupnejše maščevanje zato, da so se mu izjalovile pohotne nakane.

Solnce je že visoko plavalo nad Bočem in Rogasko goro, ko se je prebudil prijor Alberik ter se namenil dati ukaze, logarja vkleniti in pripeljati. Ali v samostanu je že čakal cesarski uradnik, ki je prinesel pismo, da je cesar Jožef II. določil samostan zapreti ter da morajo menihi takoj zapustiti klošter. In oddahnil si je kmet in logar, na kolnihn prosječ blagoslova iz nebes za milega cesarja Jožefa II., ki ju je rešil trinoga.

srečno, blaženo življenje in duševno prerjenje. Tvoj duh živi in ostane med nami, Tvoje vzvišene, veličastne ideje in Tvoja plemenita načela prešinjajo cele trume naših somišljenikov, naših naprednih kmetov, obrtnikov in delavcev! Mi Tebi, veliki naš uzor, sveto obljublamo, da se ne pustimo več vklentiti v nedostojne verige prevzetnega, hinavskega klerikalizma, tistega črnega trinošča! Nam nastajajo solni dnevi kmečke emancipacije, kmečke osvoboditve od tiste ostudne pošasti, ki se ji pravi klerikalizem, ki še zdaj, žalibog, steguje svoje roparske kremplje po najdražjih svetinjah ljudstva, po svobodi namreč in napredku, dal Bog, da zastoj! Mi tu sveto prisegamo, da ostanemo sovražniki klerikalnega zmaja, ki želi le gospodovati, za pravo Kristusovo vero in ljubezen do bližnjega se pa klerikalizem ne zmeni, on pravo Kristusovo vero zaničuje in čista kršč. vera Izveličarjeva je v največji nevarnosti, ako bi klerikalizem kedaj zmagal. Tvoj duh in Tvoj pogum, veliki cesar, pa nas bo oživiljal v borbah proti tistemu sovragu, Tvoj duh nas bo vodil, dokler ne poderemo in ne razrušimo zidovja klerikalizma, duhovskega farizejstva in sleparstva! Slava Tebi, ki si naš uzor!"

Dopisi iz Štajerskega.

Iz Možganc. Tisti „študirani“ gospod iz Možganc je za naše filiposove zopet skrpal neko poročilo ter ga odposlal v vse spodnještajerske prvaške in klerikalne liste. „Volovska trobesa ne segajo v nebesa“ si lahko mislite. Naši nekateri zabiti nazadnjaški Možgančari bodo še tako zasloveli kakor Balaamov magarc v Sv. pismu, ki je tudi rigal in govoril, ko ga ni nihče vprašal. Zdaj na pr. tarnajo nad novonasajenim drevjem ob cesti, da bo baje delalo njivam škodljivo senco ter da se ne bo moglo lahko priti do njiv. No, našemu čebulu to gotovo ne bo škodovalo! Tudi nova cesta Dornovaslome jim ni po volji, seveda! Le napredka nič! Tudi zoper zaslužnega načelnika ptujskega okraja rogovilijo, mi pametni kmetje pa smo mu iz srca hvaležni za njegovo skrb ter si želimo, naj ga Bog še dolga leta ohrani zdravega in čvrstega v blagor kmečkemu stanu in ptujskemu okraju.

Iz Stojnc pri Ptuj. Neki O. P. in J. C. bi rada dalje ostala v obč. odboru, zato ovržeta vsako volitev, če nista izvoljena v odbor. Zato vas, kmetje, opozarjamo, bodite previdni in volite tudi zanaprej le take može, ki so vredni našega zaupanja ter skrbe za kmečki stan.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Dragi „Štajerc“, sprejmi zopet iz naše fare poročilo in sicer za zdaj od nas žensk, kajti možje in fantje so se že naveličali pečati se z župnikom. Veliko surovosti in preganjanja smo že morale od našega župnika pretrpeti, pa zdaj že prihaja stvar predebela. Res, da naš župnik v časi, posebno ob času volitev, z nami, posebno z udovami, jako ljubezljivo ravna, se nam hlinijo, prilizujejo, nas gladijo, v farovžu celo s šnopsekom silijo, po volitvah je vse drugače! Na praznik Matere božje svečinske so nas naš župnik jako nesposobno in sramotno napadli; med drugim so rekli, da se nekatera kmetica po dva, tri dni ne umije, in da so ob priložnosti hišnega žegnovanja po hišah z glavo pajčevine ometali itd. Ljudje v cerkvi so se kar na glas smejali tej bedariji. Res je, da mi kmetice nimamo po hišah vse tako olišpano kakor v farozu in ne moremo biti tako dišeče, kajti, utrjene od skrbi in dela z otroki, živino in hišnimi opravki včasih ne vemo, česar, kje in kako bi se poprijele. Kmetica, ki ima opravke v kuhinji, na dvoru in v svinjaku, ne more biti tako „obcirana“ in dišeča kakor tista neka devica, ktera sedi na krasni zofi na krilu za kratek čas nekega „gospoda“, da ju celo kaka pomerančekva tako naleti. Ali kedaj se približuje volitev, takrat ni preslaba in prečna nobena bajta, takrat ni preumazana nobena roka udove. Tako je, dragi „Štajerc“, pa še nekaj! Ravno na svečniški praznik po večernicah so imeli g. župnik v cerkvi pouk posebno za udove za velikončno spoved. Ves pouk je bil o volitvah. G. župnik so žugali, da, kedaj so volitve, morajo vdove priti jih vprašati, komu smejo dati pooblastila za volitev, za to imajo baje le

župnik odločevati. Pooblastilo se ne sme dati kakemu nasprotniku cerkve in župnika. No, mi udove že dobro vemo, komu dajemo pooblastila; mi dajemo pooblastila poštenim možem, ki jih poznamo od mladih nog kot poštenjake, čeravno to g. župniku ni po volji. Mi smo se že zdavnaj prepričale, da g. župnik črtijo brez najmanjših vzrokov najpoštenejše može ter podpirajo celo nepošteno ljudi, samo ako z župnikom drže. Tudi vemo, kakšne nasvete g. župnik dajejo faranom, ker je zaradi župnikovih krivih nasvetov prišlo že več faranov v velikanske sodnijske pravde. Mi udove pojdemo po nasvete k takim možem, o katerim smo prepričane, da so njih nasveti od nekdanj vsakomur bili v korist. Tudi to je debela laž, da bi bili tisti možje, ki so z župnikom v nasprotju, zoper cerkev — ravno nasprotno! G. župnik so blatili s prižnice tudi dekleta in neveste, da pride baje neka pred altar s kranclnom, ako ravno ga ne zasluži. Naj že bode kakor že hoče, pod kožo so vsi ljudje krvavi; — pa gotovo zaslužijo naše neveste bolj še kranclji, kakor neka znana devica; — vse dobro še ve, katera je tista; — katera se je predlansko leto predrznila na praznik Sv. R. Telesa s kranclnom na glavi vriniti se v vrsto nedolžnih, ovenčanih deklet. Za zaslužno plažilo jo je osramotil lasten brat ter ji hotel pred ljudstvom strgati kranclj z glave. In ta devica je ena „najčistejših“ v očeh g. župnika, druge so omadeževane.

Ko so se pred kratkim tercijalke pretevale v cerkvi, pred cerkvijo in konečno v farovžu in sicer tako, da je župnik pobegnil, o tem gospod niso nikdar besedice spregovorili. Tako tedaj, ako nas ženske g. župnik bo še nadalje na prižnici le psoval, tercijalke pa vedno imel za svetnice, oh, potem ga bomo! Ženska jeza je hujša od moške, in v starih časih je neka babica baje celo zlodja pregnala! Mi ženske ne strpimo toliko krivice, zadosti, da g. župnik naše može in fante preganjajo, in pri vsem še pa žene in dekleta? Ne in nikdar ne!

Iz Ljutomera. V št. 8 „Slov. Gospodarja“ piše neki dopisov o poštnem selu Ljutomerškega okraja. Tisti škric naj pometa rajši pred svojim pragom! Uči se najpoprej natančneje svojih dolžnosti, da boš vedel, kaj imaš storiti; dozdaj si še jako neizkušen in neveden, ker ne veš, da se človek ne sme nikdar tam čohati, kjer ga ne srbi. Ali znaš pregovor: „Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade?“ — Ti ja dobiš redno od vsakega pismonoše svoje časnike in pisma, kaj se potem vtikaš v stvari, ki se v okolici godijo? Niti pojma nimaš o tej službi! Če pa še imaš kako veselje s poštnimi zadevami, pa lahko staviš prošnjo na c. kr. poštno ravnateljstvo, morebiti te vzamejo za poštnega sela.

Iz Rihove vesi pri Slivnici. Nove občinske volitve so pred vratmi, toda, napredni možje, dobro pogledajte volilni imenik, ki se nam zdi jako slabo sestavljen. Naš sedanji figa-župan pa se vselej strahovito jezi, kadar kdo pride pogledat ta imenik. Mi vsem pametnim možem naše občine kličemo: Volite le razsodne napredne odbornike!

Iz Voličine. Dne 5. februarja t. l. si je žena viničarja hrastovške graščine, Gradišnika, izvinila nogo. Mož se je takoj odpeljal v graščinski kotlji po dr. Tipliča v Sv. Lenart v Sl. gor. Ali ko je „sloviti“ zdravnik Tiplič izvedel, da je ponesrečena žena le viničarica, si je bržkone mislil: tukaj se ne da preveč zaslužiti in je pomoč kratko malo odrekel. Zastoj je mož zadrževal, da plača, nič ni pomagal in mož je moral poiskati dr. Benescha, ki je nemudoma odšel k bolnici ter ji obvezal nogo. Dr. Tiplič, ki ga kranjski pankert lažljivo povišuje v tretja nebesa, je Gradišniku tistokrat še omenil, da mu viničarji v onem kraju niso nič mar, moža prijel za obleko ter porinil skozi vrata vun. To obnašanje zdravnika dr. Tipliča kaže skrajno brezsrčnost in mi tu vnovič kličemo našemu naprednemu ljudstvu: Spoznavajte in verujte nam, da farška bisaga in žakelj prvaškega dohtarja nimata dna in usmiljenja do bližnjega tudi ne!

Iz Ključarovec pri Sv. Tomažu. Neki smrkov ocvirk blati v mariborskem filposu v 3. številki letošnjega leta nas napredne može, češ, da se sramujemo s pošte odzvezati Štajerca. Oh lažniva mrha! Komaj te pričakujemo, ljubi

Štajerc, ki te imamo res na našo občinsko pošt naročenega in to zaradi našega g. dehanta Čeliker se bojimo, da nam ne bi pri spovedi grehov odvezal, kajti naš Caf prištevava v smrtne grehe brati Štajerca. Nadalje se tam v tistem umazanem listu Filposu blebeta, kako lepo napreduje tomaževska Marijina družba, za kar g. baje hvala gosp. voditelju dekanu. Čuda, tisti dopisov, ki se je podpisal: „Ključarova fant“, še ni zraven povedal števila nezakonitih otrok lanskega leta tomaževske fare! Komu naj to v hvalo bere? Je temu občinska pošta kriva ali Štajerc? Kam plovete! Prosimo dragega Štajerca, če ti je količjak mogoče, da pri staneš tednik, izpolni nam to srčno željo, naše ljudstvo, staro in mlado, čišla te nad v časnike. V prihodnji številki pride en par klerikalnih ogrcev pod Štajerčovo ostro krtačo, se znebijo vročega klerikalizma.

Dva brata, beide soldata. **Od Sv. Benedikta v Slov. gor.** O naših klerikalcih se malo izve, toda zdaj ti o njih, ljubi „Štajerc“, nekaj povemo. Mi tu imamo župana I. E. ki ravno zdaj veliko trpi; te meso kuhajo namreč naši kmetje dače prosto žganje in župan seveda mora nadzorovati. Pred kratkim so kuhali pri Bračiču in tam je župan letno cele dva dni in eno noč, deloma na klopi, deloma tudi pod klopio, za živez pa je zvrsto zahteval svinjske pečenke. Gospodinja se ga mogla iz hrama znebiti. Naposled da zapre veli naložiti slame in v slamo našega slavnega župana. Vezati ga seveda ni bilo treba, ker bi miren, samo za pot je še zahteval žganje. Peljal se je pač po svinjskem domov. Ker je manjše postave, pučklav in ves kosmat, srečajočji povedali: „Belečev pelja medveda pa volka, voznik pa je trdil, da pelja prasico, ker je slavni župan strahovito krulil in pljuval v slami. Naš župan ima tudi pri Belečevem mlinu herberk. Kadar kobaca od žganja pije od Sv. Benedikta, tedaj zahaja na tiste župane počivat. Naša dva dušna pastirja ga močno hvalita, ker jima pomaga „Štajerca“ simfati občinske volilce podpihovati. Pač smemo reči, to je pravi alkohol-minister, ki se že zdaj vnaprej za žganje beračiti in siromakom škodovati. V prihodnjici!

Op. ur. Niste nam o klerikalcih pisali novega; da so klerikalci prvi šnopsarji na svetu in da se po klerikalnih pajzelnih in kramarijskih največ pije, to je vsakomur dovolj znano.

V proslavo 25letnice „Savinjskega Sokola v Mozirju.“ Tukaj se je pred 25 leti ustanovilo društvo „Savinjski Sokol“, ki je v začetku in vrstno delovalo, ali kmalu je začelo še izvrstne hirati. Pretil mu je pogin, za to si je to društvo podjarmilo v svoje orlove kremplje požambrambo, tako da sta društvi delovali skupaj pod naslovom „Sokol-gasilno društvo“. Ker to novo skupno društvo ni bilo ustanovljeno na pravi podlagi, je začelo zopet hirati. Udje gasilnega društva so bili zaničevani od Sokola zato so se nekateri treznejši udje odločili in zahtevali, da se morata društva razločiti in delovati vsako za se. Takoj potem je krepko odvela požarna bramba, Sokol pa je zaspal te spal spanje Kralj-Matjaža celih osem let. Med tem časom je prišlo nekaj laškoživcev in zdramilo zopet smrtno spečega Sokola. Spas Sokol je sanjal v svojem smrtnem spanju, da premoženje požarne brambe je Sokolovo in da kateri purančki so začeli te sanje razlagati me svet. Sedaj so se jim razložile sanje, da so bili prazne, ker dokaz je bil, da je gasilno orodje nabavila občina trga Mozirje. Ker se Sokol ni more drugače vzdržavati, so začeli nekateri purančki po Savinski in Saleški dolini nabirati ude in milodare kakor pobirajo cigani špeh in jajca in pridobili so res nekaj laškoživcev in nekaj kronic. Ali vse je to bilo še premalo za njih laškoživost, zato so v svojih udanih in naklonjenih gostinlah napravili nabiralnike za svoja žejna grla. Toda, tudi to je bilo še premalo in tu so si iztuhtali novo zvijačo. Neki oseba ženskega spola se je na neki veselici na šemila pod pokroviteljstvom purančkov in baje pobirala v prid lašnega Sokola. Se le, ko je vse goste obhodila, je naznanila sl. občinstvu komu je namenjen ta denar in s tem spravila društvo Sokola zopet na višjo čast obledne inteligence. Ker pa purančki nimajo drugega pa